

Lovforslag nr. L 212. Fremsat den 17. februar 1989 af socialministeren (Aase Olesen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Minimumsydelse til selvstændige erhvervsdrivende)

§ 1

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovekendtgørelse nr. 949 af 23. december 1986, som ændret ved lov nr. 872 af 23. december 1987 og lov nr. 165 af 23. marts 1988, foretages følgende ændringer:

1. I § 22 indsættes som nyt *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Hvis den sikrede har tegnet en frivillig sikring efter § 28, udgør dagpengene dog mindst $\frac{2}{3}$ af det højeste beløb efter § 24, *stk. 3.*«.

2. I § 24, *stk. 4*, indsættes efter »ikke«: »jf. dog § 22, *stk. 2.*«.

3. I § 24, *stk. 5, 1. pkt.* indsættes efter »beløb«: »jf. dog § 22, *stk. 2.*«.

4. § 30 affattes således:

»§ 30. Socialministeren fastsætter nærmere regler om den frivillige sikring, herunder om ret

til og beregning af dagpenge til personer, der er sikret efter § 28, jf. også § 22, *stk. 2.*«.

5. § 34, *stk. 1, nr. 1, litra c* affattes således:

»c) have haft beskæftigelse ved selvstændig virksomhed i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværspærioden.«.

6. § 41, *stk. 1, 2. og 3. pkt.*, affattes således:

»Bidraget for den frivillige sikring efter § 28 fastsættes således, at det skønnes at dække $\frac{2}{3}$ af udgifterne til den periode, der er angivet i § 28, samt den i § 18, *stk. 3, 1. pkt.*, nævnte periode. Bidraget for den frivillige sikring efter § 29 fastsættes således, at det skønnes at dække $\frac{3}{4}$ af udgifterne.«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1990.

F. t. l. vedr. dagpenge ved sygdom eller fødsel

*Bemærkninger til lovforslaget**Almindelige bemærkninger*

Lov nr. 262 af 7. juni 1972 om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Folketingstidende 1971-72, sp. 3653, 4599, 6643 og 6887; tillæg A, sp. 7297; tillæg B, sp. 2509 og 2753; tillæg C, sp. 737) er senest ændret ved lov nr. 872 af 23. december 1987 og lov nr. 165 af 23. marts 1988. Loven er bekendtgjort ved lovbe- kendtgørelse nr. 949 af 23. december 1986.

Efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel ydes dagpenge som erstatning for tab af indtægt under uarbejdsdygtighed på grund af sygdom, herunder tilskadekomst og fødsel.

Reglerne bygger således på det princip, at dagpen- ge skal træde i stedet for et indtægtstab.

Der ydes derfor principielt ikke gennem dagpenge- systemet bidrag til den syges underhold, som ikke vil kunne dækkes af den indtægt, der er mistet ved syg- dommen.

Tilsvarende ydes der ikke dagpenge, hvis der ikke kan konstateres et indtægtstab, eller hvis tabet er gan- ske lille. En selvstændig, hvis virksomhed har givet eller fortsat giver underskud – eller måske et ganske ringe overskud – har derfor ikke mulighed for at få dagpenge.

I betænkning nr. 1103 af april 1987 fra Udvalget om de mindre selvstændige erhvervsdrivende og den sociale lovgivning – hvor også de selvstændiges orga- nisationer var repræsenteret – er bl.a. nævnt, at en selvstændigs indtægter f.eks. på grund af konjunktur- svingninger, øgede forpligtelser i medfør af lovgiv- ningen m.v. ofte svinger mere end en lønmodtagers, og at dette kan indebære, at de udbetalte dagpenge ikke svarer til de reelle udgifter ved sygdommen.

Tilsvarende er nævnt, at de uregelmæssige ind- tægtsforhold også bevirker, at den skønsmæssige ind- tægtsfastsættelse sjældnere finder anvendelse for selvstændige end for lønmodtagere.

Den overvejende opfattelse i udvalget var, at ind- førelse af en eventuel minimumsydelse ville kunne afhjælpe de problemer, der i en overgangsperiode kan opstå i forbindelse med sygdom, og at en sådan ydelse ikke alene burde dække det konkrete indtægt-

stab, men også øvrige udgifter i forbindelse med en videreførelse af virksomheden.

Forslaget indebærer, at selvstændige, som er til- meldt den frivillige sikring efter § 28 i kapitel 11, og som igennem en periode har haft en så ringe indtægt, at de efter de gældende regler ikke har ret til syge- og barseldagpenge, fremover vil kunne få en minimum- sydelse, i tilfælde af barsel og sygdom, der svarer til $\frac{2}{3}$ af det i lovens § 24, stk. 3, fastsatte højeste dagpenge- beløb, som p.t. udgør 2.339 kr. om ugen.

Forslaget udelukker ikke, at den sikrede kan opnå en højere dagpengesats, når den erhvervsindtægt, der ligger til grund for beregningen, berettiger hertil.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget om en minimumsydelse på $\frac{2}{3}$ af dagpen- genes højeste beløb skønnes ikke at medføre conse- kvenser af betydning for den kommunale administra- tion.

Merudgifterne for det offentlige ved at indføre den foreslåede minimumsydelse vil afhænge af, i hvor høj grad antallet af forsikrede selvstændige vil stige som følge af muligheden for – uafhængigt af indtægt – at kunne få en minimumsydelse. Antages det, at antallet af forsikrede forøges med 10 pct., vil der være tale om en årlig merindtægt for det offentlige på 2 mio. kr., bestående af en statslig nettobesparelse som følge af de forhøjede forsikringsbidrag på 16 mio. kr. og en kommunal merudgift til dagpenge på 14 mio. kr. De økonomiske konsekvenser har endnu ikke været for- handlet med kommunerne.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1**Til nr. 1-3*

Der henvises til de almindelige bemærkninger, hvorefter personer med dagpengegivende anden er- hvervsindtægt end lønindtægt, der har tegnet en fri- villig sikring efter § 28 i kapitel 11, altid vil være be- rettiget til en minimumsydelse på $\frac{2}{3}$ af dagpengemak- simum. Dette gælder således både i de første 3 uger,

som forsikringen dækker, og i de efterfølgende sygeuger.

Til nr. 4

Reglerne om den frivillige sikring er fastsat i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 382 af 7. juni 1988.

Forslaget om at indføre en minimumsydelse til personer med dagpengegivende anden erhvervsindtægt end lønindtægt indebærer, at der vil være behov for administrativt at fastsætte yderligere regler om ventetid for optagelse i forsikringen efter § 28, om beregning af dagpenge samt om den forudgående beskæftigelse i den selvstændige virksomhed for ret til dagpenge såvel i egenperioden som i de efterfølgende sygeuger, jf. at det i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ændrede regler for selvstændige erhvervsdrivende m.v.) stilles som en betingelse for optagelse i en arbejdsløhedskasse og hermed for retten til mindstesatsen, at der har været tale om væsentlig udøvelse af selvstændig virksomhed.

På denne baggrund foreslås det, at dette udtrykkeligt fremgår af den allerede eksisterende bemyndigelse til socialministeren i lovens § 30.

Til nr. 5

Efter de gældende regler er retten til barseldagpenge til personer med anden dagpengegivende erhvervsindtægt end lønindtægt betinget af, at den sik-

rede har haft en årsindtægt ved selvstændig virksomhed i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværperioden i et sådant omfang, at størrelsen af indtægten skønnes at udgøre mindst 10 pct. af dagpengenes højeste beløb, samt at den sikrede har haft beskæftigelse ved selvstændig virksomhed i de sidste 4 uger før fraværperioden.

Forslaget indebærer, at personer, der er sikret efter § 28 i kapitel 11, under alle omstændigheder vil have ret til barseldagpenge med et beløb, der svarer til $\frac{3}{4}$ af dagpengemaximum.

Til nr. 6

Ved lov nr. 872 af 23. december 1987 om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Nedsættelse af arbejdsgiverperioden) blev den selvstændige erhvervsdrivendes bidrag til den frivillige sikringsordning efter § 28 nedsat fra skønsmæssigt at dække $\frac{3}{4}$ til $\frac{1}{4}$ af udgifterne ved ordningen.

Det foreslås, at ændringen finansieres gennem en forhøjelse af bidraget, således at bidraget skønsmæssigt dækker $\frac{3}{4}$ af udgifterne i såvel egenperioden, som i de efterfølgende sygeuger. Forslaget omfatter ikke sikrede efter § 29, hvor ordningen foreslås opretholdt uændret.

Ændringen ville i 1989 have betydet, at det årlige bidrag skulle forhøjes med 858 kr., dvs. fra 232 kr. til 1.090 kr.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 949 af 23. december 1986, som ændret ved lov nr. 872 af 23. december 1987 og lov nr. 165 af 23. marts 1988, foretages følgende ændringer:

1. I § 22 indsættes som nyt *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Hvis den sikrede har tegnet en frivillig sikring efter § 28, udgør dagpengene dog mindst $\frac{2}{3}$ af det højeste beløb efter § 24, *stk. 3.*«.

§ 22. Dagpenge, der erstatter tab af anden erhvervsindtægt, beregnes på grundlag af den sikredes årlige anden erhvervsindtægt.

2. I § 24, *stk. 4*, indsættes efter »ikke« :»j. f. dog § 22, *stk. 2.*«.3. I § 24, *stk. 5, 1. pkt.* indsættes efter »beløb« :»j. f. dog § 22, *stk. 2.*«.

§ 24. Dagpengene udgør 90 pct. af den dagpengegivende indtægt og beregnes for en uge ad gangen.

Stk. 2. Dagpengene for en udbetalingsperiode afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 3. Dagpengenes højeste beløb udgør 2.339 for en uge. Beløbet reguleres én gang årligt den 1. juli med en procent, der fastsættes på finansloven for det pågældende år. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Reguleringen sker med virkning fra den mandag, der ligger nærmest reguleringstidspunktet.

Stk. 4. Beløb, der beregnet for en uge er mindre end 10 pct. af dagpengenes højeste beløb, udbetales ikke.

Stk. 5. Hvis dagpengene sammen med andre løbende kontantydelse, der udbetales i an-

ledning af sygefraværet, overstiger den dagpengegivende indtægt, nedsættes dagpengene eller refusionen til arbejdsgiveren med det overskydende beløb. Ved nedsættelse af dagpengene ses dog bort fra sociale pensioner, offentlig hjælp samt supplement til dagpengene fra faglige sygelønsfonds o.l. til dækning af det aktuelle løntab.

Stk. 6. I forbindelse med udbetaling af dagpenge, der ikke sker på en arbejdsgivers vegne, medregnes dagpenge eller løn under sygdom, graviditet og barsel vedrørende andre arbejdsforhold og dagpenge fra en frivillig sikring efter kapitel 11 ved opgørelsen efter *stk. 3.*

4. § 30 affattes således:

»§ 30. Socialministeren fastsætter nærmere regler om den frivillige sikring, herunder om ret til og beregning af dagpenge til personer, der er sikret efter § 28, jf. også § 22, *stk. 2.*«.

§ 30. Socialministeren fastsætter nærmere regler om den frivillige sikring.

5. § 34, *stk. 1, nr. 1, litra c* affattes således:

»c) have haft beskæftigelse ved selvstændig virksomhed i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværperioden.«.

§ 34. Dagpenge efter dette kapitel udbetales når den sikrede opfylder følgende betingelser:

1) Den sikrede skal enten

a) have haft en årlig dagpengegivende indtægt, der skal lægges til grund ved beregning af dagpenge efter §§ 21 og 22, af en sådan størrelse, at den mindst beret-

tiger til 10 pct. af dagpengenes højeste beløb eller

- b) have haft en dagpengegivende lønindtægt af samme størrelse som nævnt under a) i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværperioden eller
- c) have haft beskæftigelse ved selvstændig virksomhed i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværperioden i et sådant omfang, at størrelsen af indtægten skønnes at udgøre mindst 10 pct. af dagpengenes højeste beløb.

6. § 41, stk. 1, 2, og 3. pkt., affattes således:

»Bidraget for den frivillige sikring efter § 28 fastsættes således, at det skønnes at dække $\frac{1}{3}$ af udgifterne til den periode, der er angivet i § 28, samt den i § 18, stk. 3, 1. pkt., nævnte periode. Bidraget for den frivillige sikring efter § 29 fastsættes således, at det skønnes at dække $\frac{1}{3}$ af udgifterne.«.

§ 41. Bidraget til hver af de frivillige sikringer fastsættes af chefen for Sikringsstyrelsen i forhold til størrelsen af de sikrede dagpenge. De samlede bidrag fastsættes således, at de skønnes at dække $\frac{1}{3}$ af udgifterne til den frivillige sikring efter § 28 og $\frac{1}{3}$ af udgifterne til den frivillige sikring efter § 29.